

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

DOM

2016-06-01
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
6764-16

SÖKANDE

Heving & Hägglund AB, 556521-9226
Västberga Allé 60
126 75 Stockholm

Ombud: Advokat Liselott Fröstad och jur.kand. Alicia Ahlberg
Andersson Gustafsson Advokatbyrå KB
Box 3124
103 62 Stockholm

MOTPART

VärmdöBostäder AB, 556476-2176
Box 23
134 21 Gustavsberg

Ombud: Advokat Annika Andersson och jur.kand. Sarah Ottosson
Advokatfirman Lindahl KB
Studentgatan 6
211 38 Malmö

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

KONKURRENSVERKET	
2016-06-02	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 731340

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

VärmdöBostäder AB genomför en upphandling av ramavtal avseende felavhjälpande underhåll och ombyggnadsarbeten. Upphandlingen genomförs som förenklat förfarande enligt lagen om offentlig upphandling, LOU. Anbudet från Heving & Hägglund AB har förkastades.

Heving & Hägglund AB yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse har vidtagits på så sätt att anbudsutvärderingen görs om varvid anbudet från Heving & Hägglund tas upp till utvärdering.

VärmdöBostäder bestrider bifall till Heving & Hägglunds ansökan om överprövning och yrkar för egen del att ansökan om överprövning ska avslås och lämnas utan bifall.

VAD PARTERNA ANFÖR

Heving & Hägglund AB

Anbudet uppfyller samtliga ställda ska-krav avseende referensuppdrag. VärmdöBostäder har genom att förkasta anbudet åsidosatt de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU och de unionsrättsliga principerna för offentlig upphandling. Efter att bolaget ifrågasatt Värmdöbostäders beslut har Värmdöbostäder granskade frågan och kom fram till att referensobjekt 1 uppfyllde kraven på att vara en totalentreprenad med ett totalvärde om minst 500 000 SEK. Detta medför dock inte att anbudet tas upp till utvärdering då Värmdöbostäder fortfarande gör gällande att referensuppdrag 2 inte uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget.

I förfrågningsunderlaget ställs krav på att anbudsgivaren ska kunna uppvisa ett referensuppdrag avseende felavhjälpande underhåll i lägenheter med kvarboende. För att uppfylla kravet återopas i anbudet, under punkt 8, Referensobjekt 2 – Arrendevägen 3A. Genom undertecknande av anbudsformuläret intygas att Referensobjekt 2 uppfyller de ställda kraven i punkt AFB.525. Ytterligare beskrivning av referensuppdraget framgår även av punkt 7.2 i anbudet. I anbudet har det även lämnats kontaktuppgifter till en oberoende referenspersonen i projektet.

En upphandlande myndighet kan endast utesluta anbudsgivare på de grunder som anges i förfrågningsunderlaget. Uteslutning i övriga fall är inte förutsebart och strider mot transparensprincipen och strider även sannolikt mot principen om likabehandling. I detta fall verkar bolaget ha uteslutit endast på den grunden att det i uppdragsbeskrivningen inte ordagrant angivits "*felavhjälpande underhåll i lägenheter med kvarboende*". I förfrågningsunderlaget finns dock inte denna uteslutningsgrund upptagen. Det ställs alltså inga krav på hur uppdragsbeskrivningen ska vara formulerad. Krav ställs endast på att referensuppdraget ska uppfylla vissa krav, vilket det har intygat att det gör.

Värmdöbostäder har haft en möjlighet att ställa frågor om omfattningen av referensuppdraget till den återopade referenspersonen men någon sådan kontakt har inte tagits. Det är referensuppdraget och referenspersonen som ska styrka att felavhjälpande underhåll med kvarboende har utförts. Det är inte den egenhändiga beskrivningen som styrker att kravet är uppfyllt. För det fall referenspersonen hade kontaktats hade referenspersonen kunnat bekräfta att referensuppdraget uppfyllde kraven i förfrågningsunderlaget.

Anbudet som har ingivits i upphandlingen uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget. För det fall Värmdöbostäder rätteligen hade utvärderat anbudet hade bolaget haft goda möjligheter att tilldelas kontraktet. På grund av

Värmdöbostäders åsidosättande av LOU har bolaget gått miste om denna möjlighet och därigenom lidit eller riskerat att lida skada.

VärmdöBostäder AB

Heving & Hägglund har lämnat uppgift om två referensuppdrag, varav ett referensuppdrag inte uppfyller de i förfrågningsunderlaget ställda kraven.

I förfrågningsunderlaget framgår att anbudsgivare ska ha utfört ett referensuppdrag avseende felavhjälpande underhåll i lägenheter med kvarboende. Det i förfrågningsunderlaget ställda kravet innefattar således ett uttryckligt krav på att referensuppdraget ska ha avsett felavhjälpande underhåll. Begreppet felavhjälpande underhåll definieras i förfrågningsunderlaget under AFA.4.

Felavhjälpande underhåll skiljer sig från "annat" underhåll, exempelvis planerat underhåll. Renovering och ombyggnadsåtgärder är exempel på planerade underhållsåtgärder. För att fråga ska vara om felavhjälpande underhåll ska det vara fråga om en oförutsedd funktionsbrist. Referensuppdraget ska ha avsett felavhjälpande underhåll.

Det lämnade referensuppdraget som utförts för Järfälla kommuns räkning avseende Arrendevägen 3A har beskrivits enligt följande: "renovering och anpassningar på psykboende med kvarboende patienter och verksamhet". Av denna beskrivning framgår det inte att uppdraget avsett felavhjälpande underhåll.

Heving & Hägglund har angett att ytterligare information avseende aktuellt referensuppdrag framgår av punkt 7.2 i anbudsformuläret. Under punkt 7.2 i anbudsformuläret har Heving & Hägglund lämnat uppgifter om två referensobjekt avseende offererad arbetsledares erfarenhet i enlighet med de krav

som uppställts i AFB.524 i förfrågningsunderlaget. Kraven på referensuppdrag i AFB.525 i förfrågningsunderlaget och kraven på referensobjekt i AFB.524 i förfrågningsunderlaget är inte utformade på samma sätt, bland annat uppställer AFB.524 inte något krav på viss omsättning. Lämnade referenser i enlighet med AFB.525 och AFB.524 i förfrågningsunderlaget är således inte per automatik jämförbara. Av lämnade uppgifter är det inte möjligt att avgöra huruvida lämnade referensobjekt under punkt 7.2 i anbudsformuläret motsvarar lämnat referensuppdrag 2 under punkten 8 i anbudsformuläret. Således är det inte möjligt att väga samman de av Heving & Hägglund lämnade beskrivningarna under punkterna 7.2 och 8 i anbudsformuläret på sätt bolaget gör gällande. Sammanfattningsvis kan det konstateras att Heving & Hägglunds anbud inte uppfyller de i förfrågningsunderlaget uppställda kraven avseende referensuppdrag.

Heving & Hägglunds invändning om att bolaget, genom undertecknande av anbudsformuläret, har intygat att samtliga villkor och krav uppställda i AFB.525 i förfrågningsunderlaget är uppfyllda saknar betydelse i detta hänseende. Skulle en sådan generell bekräftelse kunna ersätta uttryckligen angivna krav på ingivande av handlingar och lämnande av uppgifter skulle detta stå i strid med såväl likabehandlingsprincipen som principen om öppenhet och transparens i LOU.

Mot bakgrund av ovanstående har anbudet från Heving & Hägglund rätteligen förkastats.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av likabehandlingsprincipen, som kommer till uttryck i 1 kap. 9 § LOU, följer att anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets obligatoriska krav, så kallade ska-krav, inte ska beaktas vid utvärderingen. Krav som

anges i förfrågningsunderlaget måste således vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska kunna pröva anbudet.

Heving & Hägglund har till sitt anbud lämnat uppgift om följande referensuppdrag i anbudsformulär:

Referensuppdrag 1

- Hus 226, Järfälla Kommun, totalrenovering av K-märkt fastighet till nya lägenheter/korttidsboende med pågående verksamhet.

Referensuppdrag 2

- Arrendevägen 3A, Järfälla Kommun, renovering och anpassningar på psyko-boende med kvarboende patienter och verksamhet.

Av förfrågningsunderlaget framgår att anbudsgivaren ska kunna uppvisa ett referensuppdrag avseende felavhjälpande underhåll i lägenheter med kvarboende. Begreppet felavhjälpande underhåll definieras tydligt i förfrågningsunderlaget.

Utifrån den beskrivning som Heving & Hägglund lämnat i sitt anbud framgår det enligt förvaltningsrättens mening inte att referensuppdraget avser felavhjälpande underhåll. Vidare framgår det av förfrågningsunderlaget att referenten ska kunna styrka anbudsgivarens yrkeskunnande m.m. inför det tilltänkta kontraktet baserat på dennes tidigare utförda entreprenader. Enligt förvaltningsrättens mening framgår det således av förfrågningsunderlaget att syftet med referenterna är att redogöras för hur väl anbudsgivaren utfört det angivna referensuppdraget inte att redogöra för vad referensuppdraget avsåg.

Såsom Heving & Hägglund anfört framgår det av bolagets anbud punkten 7.2 att arbetsledarens referensuppdrag 2 avsåg renoveringar och anpassningar samt avhjälpande fel i lägenheter. I referensuppdrag 2 avseende arbetsledare (AFB.524) och referensuppdrag 2 avseende

avbudgivarens yrkeskunnande (AFB.525) anges visserligen samma byggherre/referensföretag och kontaktperson. Enligt förvaltningsrättens mening framgår det dock inte med sådan tydlighet att referensuppdragen avser samma uppdrag att detta kan läka bristerna i bolagets anbud under punkten 8.

Förvaltningsrätten finner att VärmdöBostäder, till följd av vad Heving & Hägglund har anfört, inte har brutit mot någon grundläggande princip eller annan bestämmelse i LOU när bolaget uteslutits från upphandlingen. Skäl för ingripande enligt 16 kap. 6 § LOU saknas därmed. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Kaija Hultquist

Kaija Hultquist

Rådman

Tobias Fredriksson har handlagt målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.